

D Z I E N N I K

Departamentowy Łomżyński.

N.^{er} 9.

Dnia 22. Lutego 1812.

Dokończenie decyzji Rady Stanu Xięstwa Warszawskiego w przedmiotach spornych, administracyjnych i jurysdykcyjnych.

WYPIS z protokołu Sekretaryatu Stanu
w Pałacu Naszym w Dreźnie, dnia 10. Sierpnia 1811.

Frederyk August,

z Bożey łaski Król Sakki, Xiąże Warszawski etc. etc.

Po rozważeniu wydaney przez Radę Stanu pod dniem 31. Lipca r. b. decyzji, w osnowie następującej:

Rada Stanu. Maiąc przed siebie wniesioną prozbę od Ur. Konstancyi z Ryczów Kaczanowskiéy, Grzegorza Kaczanowskiego dawniéy Metrykanta wielkiego Xięstwa Lit: Małzonki, o uchylene wyroku najwyższéy Kamery nadwornéy Wiedeńskiéy dnia 5. Września 1806. r. zapadłego, dobra Czernik z przyległościami w Departamencie Siedleckim w obrębie Starostwa Stanisławowskiego leżące, przez wzmiankowaną Ur. Kaczanowską z mocy prawa nabycia, iakoby za szczególnemi przywilejami s. p. Najjaśnieyszego Stanisława Augusta Króla Polskiego, wieczném prawem Emfitetyczném dzierzane, za dobra podług powszechnego względem Emfitetycznych dóbr urzãdzenia pięćdziesięcioletniéy tylko possessyi podległe, uznaiącego.

Po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Podan i Instrukcyi, zważywszy: iż podług urzãdzeń bywszego Rządu Austryackiego, żadne przeciw wyrokowi Nadwornéy Kamery Wiedeńskiéy w drodze ordynaryinéy

odwołanie się miejsca nie miało, a Artykuł 6. Dekretu Najjaśniejszego Pana 11. Pazdziernika 1810. wydanego, sprawy z zeszłego rządu, wtedy tylko do wyższej instancji wnieść pozwala, gdy podług prawideł Rządu zeszłego wyższa Instancja jest dozwolona.

Prozbę przeto powyższą Ur. Konstancyi z Ryczów Kaczanowskię mylnie na mocy Artykułu 5. a w brew Artykułowi 6. wzwyż przytoczonego Dekretu przychodzącą, sfosownie do Artykułu 44. Dekretu Najjaśniejszego Pana 19. Września 1810. oddała.

Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 31. Lipca 1811.

(podpisano) J. Łuszczewski
Minister Spraw Wewnętrznych,
zastępca Prezesa.
Sekretarz Rady Stanu i Rady Ministrów,
Stanisław Grabowski.

Decyzją powyższą zatwierdzamy.

(podp.) FREDERYK AUGUST.

przez Króla
Minister Sekr: Stanu
Stanisław Breza.
Zgodno z Oryginałem

(L.S.)

Minister Sekr: Stanu

(podpisano) Stanisław Breza.

Zgodno z Oryginałem
Radca Stanu

Zastępca Ministra Sprawiedliwości.

Jg. Sobolewski

(L.S.)

Antoni Joneman

Sekr: Jeneralny.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu
w Pałacu Naszym w Warszawie, dnia 27. Września 1811.

Frederyk August,

z Bożey Łaski Król Sakski, Xiążę Warszawski etc.

Po rozważeniu wydaney przez Radę Stanu pod dniem 11. Września 1811. decyzji, w osnowie następującej:

Rada Stanu. W sprawie Andrzeja Rufina Walchnowskiego Xiężny Lubomirskię dóbr Staszowa dziedziczki generalnego Plenipotenta, przeciwko Leonowi Pszczółkowskiemu Podprefektowi Powiatu Staszowskiego w Departamencie Radomskim, o zabranie gwałtowne na bióro Pod-

prefekturalne, i na mieszkanie dla tegoż Podprefekta, domu w mieście Staszowie murowanego, rzeczony Xiężny Lubomirskię własnego, przeznaczonego dla doktora i na lazaret Włóścian dóbr Staszowa, oskarżonemu;

Po wysłuchaniu Rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi, zważywszy: że Pszczółkowski Podprefekt, mając ze Skarbu do najeścia potrzebnych na Bióro lokalów, wyznaczone fundusze, nie powinien był domu dla doktora, i na Lazaret przeznaczonego zabierać samowolnie, że po dopełnieniu tego wbrew nakazowi Prefekta pod dniem 18. Grudnia 1810. r. ani zrobił dobrowolnego układu z dziedziczką lub doktorem Wolzilką względem używania gwałtownie zajętego domu, ani też takowego sfosownie do powyższej rezolucyi Prefekta, wolnemu zarządzaniu dziedziczki nie zwrocił, a zatem dopuścił się gwałtu;

Stanowi:

iz Leon Pszczółkowski Podprefekt Powiatu Staszowskiego w Departamencie Radomskim, podług Artykułu 100. Ustępu 6. Dekretu JKMci. d. d. 19. Września 1810. na oddanie pod Sąd zasługi.

Działo się w Warszawie na sessyi dnia 11. Września 1811.

(podpisano) Łubieński Zastępca Pr.
Sokr. Rady Stanu i R. Ministrów
Stanisław Grabowski.

Decyzją powyższą zatwierdzając, wykonanie onęj Ministrom Naszym Xięstwa Warszawskiego, w czem do którego należy, zalecamy.

(podpisano) FREDERYK AUGUST

przez Króla

Zgodno z Oryginałem
Felix ŁUBIENSKI
Minister Sprawiedliwości
(L.S.)

Antoni Joneman
Sokr: Jen.

Min. Sekr. Stanu
Stanisław Breza.

(L.S.)

Zgodno z Oryginałem
Min: Sekr: Stanu
St: Breza.

Prefekt Departamentu Łomżyńskiego.

Przy reskrypcie JW. Ministra Spraw Wewnętrznych daty 20. Stycznia r. b. mając sobie w kopii wierzytelny komunikowany dekret Najjaśniejszego Pana daty 26. Czerwca 1811. roku w Pilnic zapadły, a to że względu, iż prywatni wierzyciele miast Xięstwa Warszawskiego nie-

odwołanie się miejsca nie miało, a Artykuł 6. Dekretu Najjaśniejszego Pana 11. Pazdziernika 1810. wydanego, sprawy z zeszłego rządu, wtedy tylko do wyższej instancji wnosić pozwala, gdy podług prawideł Rządu zeszłego wyższa Instancja jest dozwolona.

Prozbę przeto powyższą Ur. Konstancyi z Ryczów Kaczanowskię mylnie na mocy Artykułu 5. a w brew Artykułowi 6. wzwyż przytoczonego Dekretu przychodzącą, stosownie do Artykułu 44. Dekretu Najjaśniejszego Pana 19. Września 1810. oddała.

Działo się w Warszawie na Sessyi dnia 31. Lipca 1811.

(podpisano) J. Łuszczewski
Minister Spraw Wewnętrznych,
zastępca Prezesa.
Sekretarz Rady Stanu i Rady Ministrów,
Stanisław Grabowski.

Decyzją powyższą zatwierdzamy.

(podp.) FREDERYK AUGUST.

Zgodno z Oryginałem
Radca Stanu
Zastępca Ministra Sprawiedliwości,
Jg. Sobolewski
(L.S.)
Antoni Joneman
Skr: Jeneralny.

przez Króla
Minister Sekr: Stanu
Stanisław Breza.
Zgodno z Oryginałem
(L.S.)
Minister Sekr: Stanu
(podpisano) Stanisław Breza.

Wypis z Protokołu Sekretaryatur Stanu
w Pałacu Naszym w Warszawie, dnia 27. Września 1811.

Frederyk August,

z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

Po rozważeniu wydaney przez Radę Stanu pod dniem 11. Września 1811. decyzji, w ośnowie następującej:

Rada Stanu. W sprawie Andrzeja Rufina Walchnowskiego Xiężny Lubomirskię dóbr Staszowa dziedziczki generalnego Plenipotenta, przeciwko Leonowi Pszczółkowskiemu Podprefektowi Powiatu Staszowskiego w Departamencie Radomskim, o zabranie gwałtowne na bióro Pod-

prefekturalne, i na mieszkanie dla tegoż Podprefekta, domu w mieście Staszowie murowanego, rzeczony Xiężny Lubomirskię własnego, przeznaczonego dla doktora i na lazaret Włoscian dóbr Staszowa, oskarżonemu;

Po wysłuchaniu Rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi, zważywszy: że Pszczółkowski Podprefekt, mając ze Skarbu do naięcia potrzebnych na Bióro lokalów, wyznaczone fundusze, nie powinien był domu dla doktora, i na Lazaret przeznaczonego zabierać samowolnie, że po dopełnieniu tego wbrew nakazowi Prefekta pod dniem 18. Grudnia 1810. r. ani zrobił dobrowolnego układu z dziedziczką lub doktorem Wolzilką względem używania gwałtownie zajętego domu, ani też takowego stosownie do powyższej rezolucyi Prefekta, własnemu zarządzaniu dziedziczki nie zwrocil, a zatem dopuścił się gwałtu;

Stanowi:

iz Leon Pszczółkowski Podprefekt Powiatu Staszowskiego w Departamencie Radomskim, podług Artykułu 100. Ustępu 6. Dekretu JKMc. d. d. 19. Września 1810. na oddanie pod Sąd zasługuje.

Działo się w Warszawie na sessyi dnia 11. Września 1811.

(podpisano) Łubieński Zastępca Pr.
Skr. Rady Stanu i R. Ministrów
Stanisław Grabowski.

Decyzją powyższą zatwierdzając, wykonanie onę Ministrom Naszym Xięstwa Warszawskiego, w czem do którego należy, zalecamy.

(podpisano) FREDERYK AUGUST

przez Króla

Zgodno z Oryginałem
Felix ŁUBIENSKI
Minister Sprawiedliwości
(L.S.)

Antoni Joneman
Skr: Jen.

Min. Sekr. Stanu
Stanisław Breza.

Zgodno z Oryginałem
Min: Sekr: Stanu
St: Breza.

Prefekt Departamentu Łomżyńskiego.

Przy reskrypcie JW. Ministra Spraw Wewnętrznych daty 20. Stycznia r. b. mając sobie w kopii wierzytelnej komunikowany dekret Najjaśniejszego Pana daty 26. Czerwca 1811. roku w Pilnic zapadły, a to że względu, iż prywatni wierzyciele mają Xięstwa Warszawskiego nie-

Wrogacy uzyskać wskazany im Dekretem Najjaśniejszego Pana daty 16. Marca 1809. r. satysfakcyi z powodu poczynionych różnych dostarczeń, tak wskutku zaszłych rekwiizycyi Władz Administracyjnych, iako i wojskowych w czasie pobytu Wojsk francuzkich i z przymierzonych, liczne a bez skuteczne do Tronu Najjaśniejszego Pana zanosili zażalenia, takowe od słowa iak następnie do publiczney podaie wiadomości:

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu.
w Pałacu Naszym w Pilnic, dnia 26. Czerwca 1811.

Frederyk August,

z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

Uzupełniając dekret Nasz na dniu 16. miesiąca Marca roku 1809. zapadły, względem Koekwacyi miast, chcąc go oraz widzieć do skutku przyprowadzonym, na przełożenie Naszego Ministra Spraw Wewnętrznych, i po wysłuchaniu Naszey Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy:

Artykuł 1. Mieć chcemy, ażeby po ogłoszeniu niniejszego Naszego dekretu Rady Muncypalne i mieyskie w 6. departamentach dawnych, krajów Xięstwa Naszego Warszawskiego, w przeciągu miesiący dwunastu czyli roku iednym, likwidacye i rozkład wedle Artykułów 6. i 7. w każdym mieście nakazane, uskuteczniły.

Artykuł 2. Stanowimy aby rozkład nakazany artykułem 7. wyżej wymienionego Naszego dekretu, był zastosowanym do podatków, kominowego, patentowego, i fortyfikacyjnego, iaki każdy mieszkaniec miasta opłaca z obowiązkiem płacenia pewnego procentu od każdego z wymienionych podatków, procent ten ustanowiony zostanie podług ilości długu, iaki się okaże idopóty wraz z powyższemi podatkami w swych terminach wypłacany będzie, póki wybrany tym sposobem procent długom niewyrówna.

Artykuł 3. Do téy opłaty pociągnięte będą wszystkie osoby które od majątków mieyskich lub z zarobku w mieście mają dochody.

Artykuł 4. Osoby w miastach osiadłe iuż po upłynieniu tego czasu z którego wynikają ciężary do koekwacyi przychodzące, jeżeli nieposiadały majątków z natury swoihey ciężarowi takiemu uległych, lub w owym czasie użytków i zarobków, w mieście niebędąc członkami téy gminy, niemially: lub którzy nowe domy, fabryki i inne iakikolwiek użytek przynoszące budowle, i iuż po owym czasie wystawili, iako też wszyscy późniéy osiedli professyonisci dekretami Naszemi

od niektórych ciężarów publicznych uwolnieni do koekwacyi takowej pociaganymi niebędą.

Artykuł 5. Wykonanie niniejszego dekretu, który w dzienniku praw ma być umieszczony Ministrowi Naszemu Spraw Wewnętrznych zalecamy.

(podp.) FREDERYK AUGUST

przez Króla Minister Sekr. Stanu Stanisław Breza.
(L.S.) Zgodno z oryginałem Min. Sekr. Stanu Stanisław Breza.
Sekretarz Rady Stanu i R. Ministrów
Stanisław Grabowski

Zgodność zaświadczam: Minister Spraw Wewnętrznych
J. Łuszczewski.

Zalecam przeto WW. Wóytom i Burmistrzom w departamencie tutejszym, izby w gminach swych mieszkańcom powyższe rozporządzenie do publiczney podaie wiadomości, i że się tak stało przed respective WW. Podprefektami udowodnili.

w Łomży, dnia 5. Lutego 1812.

Lasocki.

Wierzbicki, Sek. jen.

Prefekt Departamentu Łomżyńskiego.

Podaje do publiczney wiadomości Dekret Najjaśniejszego Pana w dniu 9. Stycznia, r. b. zapadły stanowiący znizenie cla od win do kraju tutejszego wchodzących, w słowach:

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu.

w Pałacu Naszym w Dreźnie dnia 9. Stycznia 1812.

Frederyk August,

z Bożey Łaski Król Saski, Xiążę Warszawski etc.

Zważywszy iż różnica w opłatach celnych od win Węgierskich, Austriackich i innych staie się pobudką do popełnienia defraudacyów, ile że takowa opłata jest zbyt wysoka, na wniosek Naszego Ministra Skarbu postanowiliśmy i stanowimy co następuje:

Art 1. Od daty ogłoszenia niniejszego Naszego dekretu, wszelkie wi-na do Naszego Xięstwa Warszawskiego wchodzące, opłacać tylko mają po groszy polskich iedenascie szelągów dwa od kwarty miary Warszawskiej

Art. 2. Opłaty potoczne iako to: akcydens, Uebertrag, agio od złota i tém podobne od cla wyżej Artykułem pierwszym ustanowionego mają być pobierane podług przepisów w Instruktarzu Jenerałnym obiętych.

Art. 3. Wina Francuzkie gdy wchodzić będą za certyfikatami d'origine

tak iak dotąd tylko opłacie iednego procentu i opłatom potocznym stosownie do Instruktarza Jeneralnego podlegaia, iezeli zaś pochodzenie onych z Francyi certyfikatami nie może bydź udowodnione, na ten czas opłata w Artykule pierwszym przepisana mieysce mieć powinna.

Art 4. Ogłoszenie i wykonanie niniejszego Dekretu Naszem Ministrom Xięstwa Warszawskiego, wczem do którego należy, zalecamy.

(podp.) FREDERYK AUGUST,

przez Króla Minister Sekretarz Stanu Stanisław Breza.

(L.S.) Zgodno z Oryginałem: Min. Sekretarz Stanu Stanisław Breza.

Obowiązując wszystkie Urzęda gminne i Magistraty Miast by takowy Dekret w okręgach swoich ohwieścili, i że się tak stało przed Podprefektami udowodnili. w Łomży, dnia 10. Lutego 1811.

Lasocki.

Wierzbicki, Sekr. jen.

Kontynuacya Urządzeń JO. Xięcia Ministra Woyny

O Małżeństwie Woyskowém.

Officerowie zostaiący w czynney służbie Woyskowej Xięstwa Warszawskiego nie mogą się żenić bez wyraźnego na piśmie pozwolenia Ministra Woyny, pod karą stracenia stopnia swego i prawa do wszelkiéy nagrody Woyskowej.

Podofficerowie i Zolnierze nie mogą się także żenić bez pozwolenia na piśmie, otrzymanego od Rady Gospodarczey swego Korpusu.

Woyskowi znajdując się na ziemi swoiéy Oyczyzny, nie mogą zawierac ślubu małżeństwa przed nikim iak przed Urzędnikami Stanu Cywilnego Gminów, w których sześć miesięcy bez przerwy mieszkali, albo przed Urzędnikami Stanu Cywilnego Gminów ich przyszłych żon, iezeli mają osiadłość lub mieszkanie stałe.

Zapowiedzi przed-ślubne Osób Woyskowych albo Osób do Woyska przywiazanych, ile razy ich Korpusy znajda się za granicą Xięstwa, powinny wedle przepisów Prawa bydź w mieyscu ostatniego ich zamieszkania ogłoszone; i prócz tego dwadzieścia pięć dni przed dopełnieniem ślubu, rozkazem dziennym podane do wiadomości Półków, lub Woyska, do którego należą.

Gdy stosownie do woli Prawa obowiązki Urzędników Stanu Cywilnego zastępowac mają za granicą Inspektorowie i podinspektorowie popisów, Kwatermistrze i Kapitanowie, przeto obowiązani są ściśle nauczyć się przymiotów i warunków tegoż Prawa, izby się stali zdólnymi śluby małżeństwa Urzędownie postanowić.

Powinni zatem wiedzieć, że bez pozwolenia Rządu, Męszczyzna

nie mając lat osmnaestu skonczonech, a Kobieta nie mając lat piętnaestu skonczonech, nie mogą małżeństwa zawierac.

Ze nie masz małżeństwa, gdzie nie masz woli zobopólney.

Ze nie można przystępować do zawierania małżeństwa powtórnego przed rozwiązaniem pierwszego.

Ze Syn nie mający dwudziestu pięciu lat wieku dopełnionych, Córka nie mająca dwadzieścia ieden lat wieku dopełnionych, nie mogą się żenić bez zezwolenia swoich względnie siebie Oyców i Matek.

Ze w przypadku rozróżnienia zdań Oycy i Matki, zezwolenie Oycy jest dostatecznym.

Ze iezeli iedno z nich żyć przestało, albo się znajduie w niemożności obiawienia swoiéy woli, dosyc jest na zezwoleniu drugiego.

Ze iezeli Oyciec i matka umarli, albo się znajduia w niemożności obiawienia swoiéy woli, zastępuia ich Dziadowie i Baby; iezeli nie masz zgody między Dziadem i Babą tego samego rzędu *lignę* dosyc jest na zezwoleniu Dziada, a gdyby niezgoda zachodziła między dwoma rzędami *lignes* rozróżnienie woli nabiera wagi zezwolenia.

Ze dzieci ślubne iako i dzieci bezślubne, prawnie uznane doszedłszy przepisanej pełnoletności wieku, obowiązane są przed zawarciem małżeństwa przez Akt uszanowania i rzeczywisty, żadać rady Oycy i Matki, a gdyby nie żyli, albo się znajdowali w niemożności obiawienia swoiéy woli rady Dziada i Baby.

Ze Dziecie bezślubne, które nie zostało prawnie uznanem, albo zostawszy uznanem utracilo Oycy i Matkę, albo którego Oyciec i Matka znajduia się w niemożności obiawienia swoiéy woli, nie może przed upłynieniem 21. lat wieku żenić się, nie mając zezwolenia Opiekuna ad hoc.

Ze iezeli nie masz Oycy, ani Matki, Dziada ani Baby, albo iezeli ci wszyscy znajduia się w niemożności obiawienia swoiéy woli, Synowie i Córki małoletne nie mogą zawrzeć małżeństwa bez zezwolenia Rady Rodzinney *de famille*.

Ze w rzedzie prostym *lignę directe* małżeństwo jest zakazanem między krewnymi wstępnymi i zstępnymi *ascendans ou descendans* prawego i nieprawego łoża, iako i między powinowatemi w tém samym stopniu.

Ze małżeństwo jest ieszcze zakazanem, wyiawszy Osoby, które Rząd szczególniéy upoważni, między Stryiem lub Wujem a Synowicą lub Siostrzenicą, między Stryienką i Ciotką a Synowcem lub Siostrzeńcem.

Ze małżeństwo się rozwiązuie: imo przez śmierć iednego zdwoyga

Małżonków. 2do przez rozwód prawnie ustanowiony. 3tio przez wyrok ostateczny, który pociąga za sobą śmierć Cywilną.

Ze Zona nie może zawierać nowego małżeństwa aż po dziesięć miesięcy od rozwiązania poprzedniego małżeństwa upłynionych.

Ze Akt małżeństwa powinien zawierać w sobie:

- 1mo Nazwiska, Imiona, powołanie, wiek, mięscą urodzenia i zamieszkania Małżonków.
  - 2do. Czy są pełnoletni, czy małoletni.
  - 3tio. Nazwiska, Imiona, powołanie i zamieszkanie ich Ojców i Matek.
  - 4to. Zezwolenie Ojców i Matek, Dziadów i Bab, lub zezwolenie Rodziny, w przypadku gdy to żądaniem bydz ma.
  - 5to Akty uszanowania, jeżeli uczynić ich wypadalo.
  - 6to. Zapowiedzi w różnych zamieszkaniach.
  - 7mo. Przeshkody, jeżeli zaszy, ich uchylenie; albo wzmiianka ze żadnych przeszkód nie bylo.
  - 8vo. Oświadczenie ślubniących sobie zobopólnie, że się biora za Małżonków i wyrok uroczyły ich związku przez Officera zastępującego miejsce Urzędnika Stanu Cywilnego.
  - 9no. Nazwiska, Imiona, wiek, powołanie i miejsce pobytu świadków, iako i oświadczenie, że są krewni albo powinowaci zaślubionych, z którego boku i w jakim stopniu.
- Nakoniec, zaraz po wpisaniu Aktu dokonanego ślubu, Officer trzymający Protokół, powinien wyciąg z niego tegoż Aktu przesłać Urzędnikowi Stanu Cywilnego, ostatniego pobytu i mieszkania Małżonków
- Dalszy ciąg w następującym Numerze.

Prefekt Departamentu Łomżyńskiego.

Gdy przez nadzwyczajne posuchy w przeszłym lecie, zboża iarzynne nie mal ze wszystkim zostały wypalone, dystrybucya, zaś legomin dla woyska, od dnia 1. Stycznia b. r. zupełnie ustała, przeto JW. Minister Spraw Wewnętrznych, sądząc że dla kontrybuentów, produkta w naturze dostawiać obowiązanych, zrobi dogodność, raczył zezwolić, aby w magazynach za ieden korzec grochu, przyimowano półtora korca żyta, otem więc postanowienie uwiadomia WW. Podprefekciak nayrychley przez cyrkularze wszystkiej gminy wiatelów i mieszkańców, których takowe interessować może, a Deputcom magazynowym w swych Powiatach stosować się do niego zaleca.

W Łomży, dnia 16. Lutego 1812.

Lasocki.

Wierzbicki, S. j.